

פרשת השבוע פותחת בפסוק:

"אתם נצבים היום כלכם...טפכם נשיכם וגרף אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד שאב מימיה."

פירוש

רש"י: "מחטב עץ. מלמד שבאו כנענים להתגייר בימי משה כדרך שבאו גבעונים בימי יהושע, וזהו האמור בגבעונים, ויעשו גם המה בערמה. ונתנם משה חוטבי עצים ושואבי מים".

שאלות

- א. 'חוטב עץ' ו'שואב מימך' מוזכרים כסוג אנשים בפני עצמם. הם לא נכללו ב'כל איש ישראל' המובא בתחילת הפסוק וגם לא בסוג הגרים המוזכר בהמשך – 'וגרף אשר בקרב מחניך' אם כן, מהיכן מבין רש"י שהם גרים?
- ב. מדוע מפרטת התורה סוג זה של גרים בצורה נפרדת?
- ג. מדוע רש"י מעתיק את המילה 'בערמה', הרי גם בלעדיה ההסבר מובן?

תשובות

- א. בפרשתנו מכריז משה "אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם...לעברך בברית יהוה אלהיך" הברית המוזכרת היא ברית לקיום המצוות, ומכאן ברור שכל סוגי האנשים המוזכרים הם יהודים.
- ב. **סיבת הגיור של אותם גרים היא מיוחדת.** בכך שהתורה מפרטת אותם היא מרמזת על כך, ורש"י מסביר זאת: גרים אלו היו כנענים שבאו להתגייר כאשר בני ישראל עמדו להיכנס ולכבוש את ארץ כנען בימי משה.
- ג. **בימי יהושע** – הגיעו גבעונים **בערמוניות** אל יהושע וביקשו להתגייר. על מעשה הגיור הזה כעסו כל העדה והנשיאים על יהושע שהכניסם לתוך עם ישראל. **בימי משה** - הגיעו הכנענים **בתמימות** וסיפרו מהיכן באו, ולכן גייר אותם משה. לכן רש"י רומז על ההבדל בין המקרה אצל משה ליהושע בהוספת התיאור מהפסוק: "ויעשו גם המה בערמה".

ההוראה לחיים

על פי פנימיות התורה,
'חוטב עץ' - רומז ליהודי ש'חוטב' (שובר) את העצות הרעות שמייעץ היצר הרע.
'שואב מימך' - רומז ליהודי שמתגבר על תאוות עולם הזה (מים רומזים על תאוות ותענוגים).

רש"י מפרש שכנענים התגיירו והפכו לחוטבי עצים ושואבי מים. לכן ההוראה היא שגם מי שהוא בבחינת "כנעני" – בעלי עסק ומסחר שאין עיקר עבודתם בלימוד התורה, נדרש מהם להפוך ל"חוטבי עצים ושואבי מים" -
להתגבר על היצר הרע וללכת בדרך הקדושה והישרה.
 הכוח לעבודה זו ניתן על ידי בחינת "משה" שנמצאת בנשמתו של כל אחד ואחד מישראל.